

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง อำเภอเมืองแพร่ครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง อำเภอเมืองแพร่ ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่ม โดยทำการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน โดยได้กำหนดขอบเขตต้นทุนและผลตอบแทน ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง ที่ใช้ในการศึกษาเป็นต้นทุนจริง ตั้งแต่การจัดซื้อวัตถุดิบ คือ ผ้าพื้นสี ผ้าฝ้ายพิมพ์ลาย และใยโพลีเอสเตอร์ การจ้างแรงงานสอย คั้นลาย และประกอบลายจนกระทั่งเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมจำหน่าย ตลอดจนต้นทุนในการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ต้นทุนอุปกรณ์ในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือ

2. ผลตอบแทน เป็นผลตอบแทนที่ได้รับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง

3. ผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างกันในขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบและการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ ดังนี้ (จิตประไพ ทิพย์ล้อย, สัมภาษณ์: 2553)

กลุ่มที่ 1 ผลผลิตหลักจากผ้าคั้นมือ จะใช้วัตถุดิบตามขนาดที่ได้ออกแบบไว้

- ผ้าห่ม	ขนาด	60 x 80	นิ้ว
- ผ้าคลุมเตียง 3.5 ฟุต	ขนาด	80 x 110	นิ้ว
- ผ้าคลุมเตียง 5 ฟุต	ขนาด	90 x 110	นิ้ว
- ผ้าคลุมเตียง 6 ฟุต	ขนาด	104 x 110	นิ้ว
- ปลอกหมอนอิง	ขนาด	16 x 16	นิ้ว

กลุ่มที่ 2 ผลผลิตรองจากผ้าคั้นมือ จะออกแบบผลิตภัณฑ์จากเศษวัตถุดิบที่เหลือจากการผลิตผลผลิตหลัก เนื่องจากผลิตภัณฑ์ในกลุ่มที่ 2 เป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในระหว่างการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่ม

- ผ้าปูโต๊ะกลม	ขนาด	60 x 60	นิ้ว
- ผ้าปูโต๊ะเหลี่ยม	ขนาด	40 x 80	นิ้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยการสัมภาษณ์ประธาน 1 คน รองประธาน 2 คน เลขานุการ 1 คน เภรัญญิก 1 คน กรรมการ 3 คน และสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง 17 คน รวมจำนวน 25 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่, 2553: ออนไลน์) รวมถึงการสังเกตการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง เพื่อทราบต้นทุน ผลตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคั้นมือ จากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร รายงาน บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากข้อมูลออนไลน์

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคั้นมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง อำเภอเมืองแพร่ ผู้ศึกษาได้ลำดับวิธีการศึกษาเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างแบบสัมภาษณ์

โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม ผู้ก่อตั้งกลุ่ม จำนวนสมาชิก แหล่งเงินทุนในการก่อตั้ง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน การจัดแบ่งหน้าที่ในการบริหาร ประเภทของผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย ผลประกอบการ และการจัดการรายได้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือ ได้แก่ ผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือ ข้อเสนอแนะจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือ

2. ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

นำแบบสัมภาษณ์นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

3. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์

นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปสัมภาษณ์ ประธานกลุ่ม รองประธาน เลขานุการ เภรณูญิก กรรมการ และสมาชิกกลุ่ม จำนวน 25 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากแบบสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของกลุ่ม จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน แหล่งเงินทุน หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ประเภทผลิตภัณฑ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)

4.2 การวิเคราะห์ต้นทุน

ต้นทุนที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและการ

คำนวณ ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ได้ดังนี้

4.2.1 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เป็นเงินที่ต้องจ่ายในการลงทุนเริ่มแรก ประกอบด้วย ค่าก่อสร้างอาคารสำนักงานหรือศูนย์การเรียนรู้ ค่าอุปกรณ์จึงผ้า ค่าอุปกรณ์ในการตัดเย็บ เพื่อให้ทราบถึงเงินลงทุนเริ่มแรก เพื่อนำมาวิเคราะห์ ระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนคิดลด และดัชนีกำไร

4.2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง เช่น ผ้าพื้นสี ผ้าฝ้ายพิมพ์ลาย ไยโพลีเอสเตอร์ ค่าแรงงานทางตรง เช่น ค่าแรงงานสอย ค่าแรงประกอบลาย ค่าแรงค้นลาย ค่าใช้จ่ายในการผลิต เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องมือ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าน้ำประปา ค่าขนส่ง ค่าน้ำมัน เป็นต้น เพื่อนำมาคำนวณหาต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วย และกระแสเงินสดจ่าย การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ถึง เดือน เมษายน พ.ศ. 2554 และได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการคำนวณรายจ่ายในการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 10 ปี

4.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทน

4.3.1 ผลตอบแทน

ผลตอบแทนที่ได้รับจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือ คือ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือ การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ถึง เดือน เมษายน พ.ศ. 2554 และได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการคำนวณรายจ่ายในการดำเนินงานตลอดอายุโครงการ 10 ปี

4.3.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทน

เมื่อได้ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ จะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ โดยใช้อัตราส่วนต่อไปนี้

4.3.2.1 อัตรากำไรสุทธิต่อต้นทุน เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆแล้วเทียบกับต้นทุนทั้งสิ้น

4.3.2.2 อัตรากำไรสุทธิต่อค่าขาย เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงกำไรสุทธิที่จะได้รับคิดเป็นเปอร์เซ็นต์จากยอดขาย แสดงถึงความสามารถในการหากำไรจากการดำเนินงาน และยังแสดงถึงความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่ายให้ลดลงเพื่อทำกำไรเพิ่มขึ้น

4.3.3 การประมาณการในอนาคต

การประมาณการในอนาคตเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง ว่ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในอนาคต โดยจะเป็นการประมาณการเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีฐาน

รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าคั้นมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง ส่วนใหญ่จะเกิดจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตตามคำสั่งซื้อ จึงทำให้กลุ่มไม่มีสินค้าคงเหลือ สำหรับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาลตำบลช่อแฮ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการออกร้านในงานสำคัญต่างๆ การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย จากการประมาณการข้อมูลตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ถึง เดือน เมษายน พ.ศ. 2554 มียอดขายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ของรายได้ในแต่ละปี เนื่องจากทางกลุ่มได้มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อรองรับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ทุกระดับ

ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคั้นมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง ประกอบด้วย วัสดุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งประมาณการจากข้อมูลตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ถึง เดือน เมษายน พ.ศ. 2554 ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์มีแนวโน้ม ดังนี้

ค่าวัสดุดิบทางตรง คือ ผ้าพื้นสี ผ้าฝ้ายพิมพ์ลาย ไบโพลีเอสเตอร์ ซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 3 ของค่าวัสดุดิบทางตรงในแต่ละปี

ค่าแรงงานทางตรง คือ ค่าแรงงานสอย ค่าแรงประกอบลาย ค่าแรงคั้นลาย ซึ่งได้มีการจ่ายค่าจ้างเป็นรายชิ้น ซึ่งประธานกลุ่มจะเป็นผู้กำหนดอัตราค่าแรงงาน โดยจะปรับค่าแรงงานทางตรงตามความเหมาะสมของประเภทของผลิตภัณฑ์ ระยะเวลาในการสอยลาย การประกอบลาย และการคั้นลาย ประกอบกับการพิจารณาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ตามอัตราค่าแรงงานขั้นต่ำของจังหวัด ค่าแรงงานทางตรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 2 ของค่าแรงงานทางตรงในแต่ละปี

ค่าใช้จ่ายในการผลิต สามารถแบ่งค่าใช้จ่ายในการผลิตออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เป็นเงินสด คือ ค่าวัสดุดิบทางอ้อม ค่าไฟฟ้า ค่าซ่อมแซม และบำรุงรักษาเครื่องมือ ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้ไป โดยจะปันส่วนค่าใช้จ่ายในการผลิตให้กับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด โดยใช้เกณฑ์อัตราร้อยละของค่าแรงงานทางตรงที่ใช้ในกิจการ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายในการผลิตแต่ละปี

ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่ไม่เป็นเงินสด คือ ค่าเสื่อมราคา โดยจะปันส่วนค่าใช้จ่ายในการผลิตให้กับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด โดยใช้เกณฑ์อัตราร้อยละของค่าแรงงานทางตรงที่ใช้ในกิจการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คือ ค่าน้ำประปา ค่าขนส่งวัตถุดิบ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

ค่าสวัสดิการคนงาน โดยจะปันส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้กับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด โดยใช้การปันค่าใช้จ่ายตามรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีฐานประมาณร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานแต่ละปี

กระแสเงินสดรับสุทธิ คือ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง หักด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

4.4 การประเมินโครงการ

การประเมินโครงการลงทุนจะนำข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านพันเชิง มาประเมินโครงการโดยวิเคราะห์โครงการจากเครื่องมือทางการเงิน 4 วิธี ดังนี้

4.4.1 วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period หรือ PB) เป็นการคำนวณหาช่วงระยะเวลาที่ต้องใช้หาประโยชน์จากการลงทุน โดยผลตอบแทนที่ได้รับจะเท่ากับเงินสดจ่ายลงทุนสุทธิ

4.4.2 วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value หรือ NPV) เป็นการคำนวณหาผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิตลอดอายุโครงการกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสุทธิ ณ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนระดับหนึ่ง โดยกำหนดให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum Retail Rate: MRR) ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เท่ากับร้อยละ 7.00 ซึ่งเป็นอัตรา ณ วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2554

4.4.3 วิธีอัตราผลตอบแทนกีดลด (Internal Rate of Return หรือ IRR) เป็นการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุนในโครงการ ซึ่งเป็นอัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิที่ได้รับในอนาคตเท่ากับเงินสดจ่ายลงทุนสุทธิ

4.4.4 วิธีดัชนีกำไร (Profitability Index หรือ PI) เป็นการคำนวณหาผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของเงินสดรับสุทธิตลอดอายุโครงการกับเงินลงทุนเริ่มแรก

4.5 การสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

นำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลการวิเคราะห์โครงการลงทุน และสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของโครงการ

5. สรุปผลการศึกษาและการจัดทำรายงานผลการศึกษา

เมื่อได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคันมือครบถ้วนแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลการศึกษาและจัดทำรายงานผลการศึกษา